

Sygn. akt III RC 281/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący sędzia Piotr Kawecki

Protokolant p.o. sekretarza sądowego Adrianna Zyblewska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2022 r. w Toruniu

przy udziale -

sprawy z powództwa R. G.

przeciwko małoletnim: K. G., M. G. działającym przez matkę I. G. (1)

o obniżenie alimentów

obniża wysokość alimentów od R. G. na rzecz małoletniej K. G. z kwoty 900 zł miesięcznie zasądzonej na mocy wyroku z dnia 19.02.2021r. w sprawie (...) Sądu Okręgowego w Toruniu, do kwoty obecnie po 600 zł (sześćset złotych) miesięcznie oraz na rzecz małoletniego M. G. z kwoty 800 zł miesięcznie zasądzonej na mocy wyroku z dnia 19.02.2021r. w sprawie (...) Sądu Okręgowego w Toruniu, do kwoty obecnie po 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie, to jest łącznie do kwoty 1100 zł (tysiąc sto złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 4.04.2022r., płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, do rąk matki małoletnich I. G. (1), z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat,

oddala powództwo w pozostałej części,

nie obciąża R. G. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz małoletnich K. G. i M. G.,

nieuiszczoną częścią kosztów sądowych obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu,

wyrokowi w pkt. I sentencji nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 281/22

UZASADNIENIE

W dniu 4 kwietnia 2022r. wpłynął pozew R. G. przeciwko małoletnim K. G. i M. G., reprezentowanym przez matkę I. G. (1) o obniżenie z dniem wniesienia pozwu alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 19 lutego 2021r. w sprawie o sygn. akt (...) od R. G. na rzecz jego małoletnich dzieci: K. G. z kwoty po 900 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł miesięcznie i M. G. z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 450 zł miesięcznie oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Ponadto R. G. zawarł w pozwie wnioski o udzielenie zabezpieczenia roszczenia na czas trwania postępowania poprzez obniżenie alimentów na rzecz małoletniej K. G. z kwoty po 900 zł miesięcznie do kwoty po 700 zł miesięcznie oraz na rzecz małoletniego M. G. z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 600 zł miesięcznie, począwszy od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu powód wskazał m.in., że małoletnia K. G. urodzona w dniu (...) oraz małoletni M. G. urodzony w dniu (...) są jego dziećmi. W dniu 9 lutego 2021r. Sąd Okręgowy w (...) orzekł między rodzicami małoletnich rozwód, ustalając wysokość alimentów należnych od powoda na rzecz małoletniej córki K. w kwocie po 900 zł miesięcznie oraz na rzecz małoletniego syna M. w kwocie po 800 zł miesięcznie.

Od czasu ustalenia alimentów zmieniła się sytuacja zarobkowa powoda. Z powodu złego stanu zdrowia – znacznego (...) i początku choroby (...) zmuszony był zrezygnować z wykonywanej dotychczas pracy jako pozyskiwacz mleka, gdzie ciężko pracował nawet po 12-13 godzin dziennie. Obecnie również pracuje w gospodarstwie, jednak wykonywana przez niego praca jest dużo lżejsza i związana z obsługą maszyn rolniczych. Powód wskazał, że pracuje w gospodarstwie rolnym w Ł., a obecne jego zarobki kształtują się na poziomie (...) zł netto miesięcznie w zależności od ilości przepracowanych godzin.

Powód wskazał, że ma problem z (...) – z powodu powikłania po wcześniejszym złamaniu utrzymuje się w niej przykurcz, wymaga to stałej rehabilitacji i ograniczenia wysiłku fizycznego, zaś z powodu braku środków nie stać go na podjęcie terapii usprawniającej (...). Powód cierpi także na (...), w związku z tym na leki przeznacza co najmniej 200 zł miesięcznie. Został skierowany na wykonanie zabiegu (...), obecnie trwają konsultacje w tej kwestii z licznymi poradniami.

R. G. wskazał, że mieszka w miejscowości Ł., gdzie wynajmuje mieszkanie, za które płaci 1000 zł odstępnego, 500-600 zł za opłaty, 25-30 zł za telefon. Wszelkie ruchomości związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego pozostały w domu jego byłej żony – matki małoletnich pozwanych, w związku z czym powód musiał wyposażyć się niemal w całości i na ten cel zaciągnął pożyczkę, którą spłaca w miesięcznych ratach po 676 zł. Powód korzysta z samochodu, który wymienił na starszy model, a uzyskaną kwotę ze sprzedaży poprzedniego samochodu przeznaczył na spłatę długów obciążających majątek wspólny małżonków. Obecnie na paliwo przeznacza ok. 700 zł miesięcznie, a roczny koszt utrzymania samochodu wynosi 3000 zł (ubezpieczenie i naprawy).

Obecnie powód regularnie spotyka się z dziećmi, chciałby rozszerzyć z nimi kontakty.

Natomiast według wiedzy powoda, matka małoletnich powodów prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z partnerem R. D.. Wyjeżdża z nim na wakacje, korzysta z licznych udogodnień, żyje na wyższym poziomie niż powód. Dodatkowo matka małoletnich pozwanych otrzymuje na dzieci świadczenie wychowawcze 500+ oraz kwotę 300 zł rocznie na wyprawkę szkolną.

Powód podkreślił, że w związku ze zmianą zatrudnienia, nie jest w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb, zrezygnował z rehabilitacji oraz specjalnej diety. Korzysta z pomocy rodziny, by w sposób regularny i w pełnej wysokości uiszczać alimenty na rzecz swoich dzieci, otrzymuje od rodziny także pomoc rzeczową w postaci jedzenia i środków czystości. Jego wynagrodzenie jest obecnie o 1000 zł niższe od wynagrodzenia otrzymywanego w czasie orzekania rozwodu. Z wynagrodzenia w wysokości (...) zł miesięcznie nie jest w stanie płacić alimentów na dzieci w łącznej wysokości 1700 zł miesięcznie, uiszczanie tak wysokich alimentów powoduje, że powód żyje poniżej minimum socjalnego.

W odpowiedzi na pozew I. G. (1) działając w imieniu małoletnich K. G. i M. G. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu matka małoletnich pozwanych wskazała m.in., że żądanie powoda jest bezzasadne, a przytoczone przez powoda okoliczności istniały już w momencie trwania sprawy rozwodowej i ustalania pierwotnie alimentów. Powód już wówczas odczuwał dolegliwości zdrowotne, do których doprowadził jego niezdrowy styl życia. I. G. (1) wskazała, że świadczona wówczas przez pozwanego praca zarobkowa nie należała do charakteru prac szczególnie obciążających, a obecnie wykonywana przez niego praca jest o takim samym charakterze. Nie zmieniły się także koszty związane z mieszkaniem powoda, a zakup sprzętów gospodarstwa domowego nie powinny być według matki

małoletnich pozwanych uwzględnione przy ocenie zasadności obniżenia obciążeń alimentacyjnych, a wydatki te należy traktować jako zwykłe następstwa rozwodu, które miały charakter jednorazowy.

Wskazano również, że przed tut. Sądem toczy się obecnie postępowanie prowadzone pod sygn. akt (...) dotyczące uregulowania kontaktów powoda z małoletnimi dziećmi.

Matka małoletnich pozwanych wskazała, że zasądzone od powoda alimenty na rzecz małoletnich nie są wygórowane przy uwzględnieniu aktualnych potrzeb każdego z małoletnich. Wobec rozwoju małoletnich ich potrzeby uległy zwiększeniu, wpływ na ich zwiększenie miał również wzrost inflacji.

Na rozprawie w dniu 10 października 2022r. i w dniu 17 października 2022r. strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

Sąd ustalił, co następuje

Małoletnia K. G., ur. (...) oraz małoletni M. G., ur. (...) są dziećmi I. G. (1) i R. G..

/okoliczność bezsporna, a ponadto dowód:

odpisy zupełne aktów urodzenia małoletnich - k. 10-11 akt (...) SO w (...)/

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2021r. wydanym w sprawie (...) Sąd Okręgowy w (...) rozwiązał małżeństwo I. G. (1) i R. G. przez rozwód bez orzekania o winie.

W pkt V. wyroku Sąd zasądził od R. G. na rzecz małoletniej K. G. alimenty w kwocie 900 zł miesięcznie i na rzecz małoletniego M. G. alimenty w kwocie 800 zł miesięcznie, tj. łącznie 1700 zł miesięcznie, płatne z góry do rąk matki małoletnich I. G. (2), do 10-ego dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminu płatności.

/dowód: wyrok SO w (...) z dnia 19.02.2021r. - k. 120-120v akt (...) SO w

T./

Małoletnia K. G. miała wówczas (...) lat i uczyła się w (...) klasie szkoły podstawowej, a małoletni M. G. miał (...) lat i uczył się w (...). Mieszkali razem z matką w domu stanowiącym własność I. G. (1), położonym w Z. w gminie Ł.. Małoletni nie chorowali przewlekle, jedynie małoletnia K. korzystała z diety ze względu na problemy z (...). Małoletnia K. G. dwa razy w tygodniu uczęszczała na dodatkowe zajęcia wychowania fizycznego w szkole oraz dwa razy w tygodniu na pływanie na basenie w C.. Małoletni M. G. dwa razy w tygodniu brał udział w zajęciach kółka szachowego. Jedynie zajęcia z pływania były płatne i kosztowały 150 zł miesięcznie, pozostałe zajęcia małoletnich były nieodpłatne. Małoletni byli wożeni na powyższe zajęcia przez I. G. (1). Na wydatki ponoszone przez I. G. (1) na utrzymanie i wychowanie każdego z dzieci składały się: wyżywienie – 450 zł, odzież i obuwie – 200 zł, wydatki szkolne – 100 zł, fryzjer – 15 zł, chemia i kosmetyki – 50 zł, udział w kosztach utrzymania domu – 100 zł, witaminy, szczepienia i leki – 50 zł, udział w kosztach eksploatacji pojazdu – 100 zł, kieszonkowe wpłacane do szkolnej kasy oszczędności – 40 zł, wyjścia ze szkoły, rozrywka i udział w uroczystościach – 100 zł. Dodatkowo K. G. posiadała telefon za który opłata wynosiła 67 zł. Łączny koszt utrzymania małoletniej K. G. wynosił 1272 zł miesięcznie, a małoletniego M. G. 1205 zł miesięcznie.

Matka małoletnich I. G. (1) pracowała jako pracownik produkcji, z wynagrodzeniem w kwocie (...) zł netto miesięcznie. Pobierała na dzieci świadczenie wychowawcze w łącznej kwocie 1000 zł miesięcznie. Ponoсила koszty utrzymania domu w kwocie ok. 850 zł miesięcznie. Na eksploatację i utrzymanie samochodu przeznaczala ok. 700 zł miesięcznie, dodatkowo swemu bratu zwracała kwotę 150 zł miesięcznie z tytułu kosztów związanych z przywożeniem swej matki, która opiekował się małoletnimi dziećmi.

R. G. pracował w gospodarstwie rolnym u P. D. w P., z wynagrodzeniem zasadniczym i premiami uznaniowymi wynoszącymi średnio, łącznie, ok. (...) zł miesięcznie. Od końca września 2020r. mieszkał w wynajmowanym domu jednorodzinnym w Ł., za który uiszczał czynsz w wysokości 1000 zł miesięcznie, oraz opłacał media w wysokości ok. 500-600 zł miesięcznie. Na utrzymanie samochodu przeznaczał ok. 250-300 zł miesięcznie z tytułu paliwa i ok. 2000 zł rocznie tytułem napraw. W dniu 21 stycznia 2021r. przeszedł operację (...) i korzystał ze zwolnienia lekarskiego. Utrzymywał ograniczone kontakty z dziećmi i nie angażował się w ich wychowanie ani w wykonywanie czynności z zakresu codziennej opieki. Okazjonalnie kupował dzieciom prezenty. Do grudnia 2020r. R. G. spłacał kredyty stron, przeznaczając na ten cel ok. 1700 zł miesięcznie.

/dowód: akta (...) SO w (...)/

Obecnie R. G. ma (...) lat i jego stan zdrowia ulegał stopniowemu pogorszeniu. Na przestrzeni kilku ostatnich lat powód przeszedł kilka operacji i zabiegów, m.in. z powodu złamania (...). W dalszym ciągu powodowi dokuczają (...), musi zmniejszyć swoją wagę aby odciążać (...) powinien specjalistyczne opaski uciskowe na (...), nie stać go jednak na ich wykupowanie (ich koszt to ok. 200 zł). Obecnie powód znacznie schudł – był to wymóg do kwalifikacji do zabiegu (...) – operacyjnego (...), wciąż waży jednak (...) kg, choć wcześniej ważył nawet ok. (...) kg. Przeszedł operację (...) na (...), z powodu (...). Choruje na (...), miewa (...). Ze względu na swój stan zdrowia, zalecenia lekarskie, ale także z uwagi na uciążliwość wykonywanej pracy w charakterze dojarza krów, zmuszony był do zmiany pracy. Wcześniej pracował przy udoju krów w gospodarstwie rolnym, brał udział w cieleniu krów - cały czas pracował stojąc, czasem nawet po 12-13 godzin dziennie. Praca w tym charakterze była częściowo zmechanizowana, wymagała jednak dużej sprawności fizycznej, dużego wysiłku, wykonywana była cały czas w pozycji stojącej, nie sprowadzała się jedynie do podłączenia automatycznego aparatu udojowego, ale także do naganiania krów do stanowisk udojowych, sprawdzania stanu zdrowia krów, odkażania wymion, dezynfekcji krów po udoju, noszenia kan z mlekiem. W trakcie świadczenia tej pracy powód uskarżał się, także innym pracownikom zatrudnionym w tym gospodarstwie, na jej uciążliwość, ale także na ból nóg i ograniczoną sprawność rąk, drętwienie palców, konieczność wykonywania prac na stojąco, konieczność noszenia dużych ciężarów, przemęczenie. Z powodu powikłania po wcześniejszym (...) powoda utrzymuje się w niej (...), wymaga to stałej rehabilitacji i ograniczenia wysiłku fizycznego, zaś z powodu braku środków nie stać go na podjęcie terapii (...). W ostatnim okresie zatrudnienia w gospodarstwie u P. D. powód bardzo często przebywał na zwolnieniach lekarskich. Zaleceniem lekarskim kierowanym do powoda, było to, by zmienił pracę na lżejszą, mniej wymagającą i uciążliwą. Obecnie, od 1 października 2021r. powód zatrudniony jest w Gospodarstwie Rolnym (...), na pełen etat, na stanowisku pracownika gospodarstwa rolnego, ale przy lżejszej fizycznie pracy – kierowcy sprzętów rolnych. Jego dochód wynosi (...)zł brutto miesięcznie, ok.(...) zł netto miesięcznie. Zdarza się, że otrzymuje też premie uznaniowe, w różnych kwotach, zazwyczaj w granicach (...) zł. Premię uznaniową w kwocie(...) zł otrzymał jedynie raz.

Powód do pracy dojeżdża rowerem. Posiada samochód o wartości 4000 zł, zakupiony z ze środków pochodzących z zaciągniętego kredytu.

Powód wynajmuje mieszkanie w Ł., za które płaci 1000 zł tytułem czynszu najmu i 500 zł tytułem opłat za wodę, prąd, gaz. Telefon opłaca w kwocie 25 zł. Zdarza się, że czasami pomaga w warsztacie u osoby od której wynajmuje mieszkanie i z tego powodu właściciel czasami obniża mu czynsz o kwoty od 100 do 300 zł. R. G. spłaca kredyt, którego miesięczna rata wynosi 700 zł, do spłaty pozostało mu jeszcze 33 tys. zł, rozłożone jeszcze na 3 lata. Kredyt zaciągnął na zakup wyposażenia mieszkania po opuszczeniu domu zajmowanego dotąd wraz z byłą żoną w najpotrzebniejsze przedmioty. Na swoje wyżywienie powód przeznacza 400 zł miesięcznie, rzeczowo wspomagany jest przez swojego brata, otrzymuje od niego jedzenie i środki czystości. Z wizyt u lekarzy powód – z uwagi na brak funduszy na leczenie prywatne - korzysta w ramach NFZ. Koszt wymaganych lekarstw wykupowanych przez powoda to ok. 200 zł miesięcznie.

Na regularne i w pełnej wysokości alimenty powód pożyczal pieniądze od rodziny i znajomych, jest wobec nich obecnie zadłużony.

Między R. G. a I. G. (1) toczy się sprawa o podział majątku.

Powód złożył w tut. Sądzie wniosek o rozszerzenie swoich kontaktów z dziećmi. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt (...). Obecnie małoletni spotykają się z powodem średnio dwa razy w miesiącu, uprawnienie do szerszych kontaktów z dziećmi utrudniane jest mu przez I. G. (1). Powód interesuje się edukacją małoletnich pozwanych, utrzymuje kontakt ze szkołą do której uczęszczają małoletni, ma dobry kontakt i relacje z synem.

/dowód: zeznania powoda – k. 109v-111

zeznania świadka S. G. – k. 96v-98v

zeznania świadka K. N. – k. 98v-99

zeznania świadka D. N. – k. 99-99v

zeznania świadka M. K. – k. 100v-101

zeznania świadka H. C. – k. 101v

zeznania świadka P. D. – k. 102

umowa o pracę – k. 12

zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 13

zestawienie uznań i obciążeń – k. 14-17, 21-24

dowód wpłaty – k. 18

dokumentacja medyczna – k. 25-40, 104-108/

Małoletnia J. G. ma (...) lat. Dwa razy w tygodniu małoletnia chodzi na basen w C., za który opłata wynosi 200 zł miesięcznie. Chodzi także na nieodpłatne zajęcia gry w szachy. Małoletnia chciałaby kontynuować naukę w szkole plastycznej.

Małoletnia korzysta z telefonu komórkowego, za który opłata wynosi 40 zł miesięcznie. W okresie wakacyjnym była na koloniach i biwaku, łączny koszt wakacji wyniósł 2500 zł. Raz na dwa miesiące korzysta z wizyt u fryzjera, których koszt wynosi 30 zł.

Małoletnia ma problemy z (...), korzysta z wizyt u (...), przyjmowała (...). Skorzystała z prywatnej wizyty u (...), gdyż w ramach NFZ czas oczekiwania na wizytę był zbyt odległy. Koszt wizyty wyniósł 150 zł, koszt zakupu maści to 170 zł.

Małoletni M. G. ma (...) lat. Chodzi na dodatkowe zajęcia piłki nożnej, ale wolałby chodzić na basen i na zajęcia taneczne. Koszt zajęć tanecznych wynosi 200 zł miesięcznie. Małoletni chodzi na nieodpłatne zajęcia gry w szachy. Korzysta z usług fryzjera, koszt jednej wizyty wynosi 30 zł.

Małoletni korzysta z telefonu komórkowego, który kupił mu ojciec za który opłata wynosi 35 zł miesięcznie, a obecnie opłaca go matka małoletniego.

Małoletni pozwany w okresie wiosenno-jesiennym cierpi na (...), matka kupuje mu maść za kwotę 30 zł. Oboje małoletni pozwani mają wykupione obiady w szkole, ich koszt to ok. 80 zł miesięcznie na każdego z nich.

Koszt udziału w turnieju szachowym wynosi 35 zł na jedno dziecko, zdarza się, że turnieje odbywają się dwa razy w miesiącu. Opłata za radę rodziców wynosi 40 zł. Małoletnia pozwana zamierza kontynuować naukę w szkole plastycznej, potrzebuje szeregu akcesoriów plastycznych, dodatkowych zajęć pozalekcyjnych ułatwiających dostanie się w przyszłości do liceum plastycznego.

Matka małoletnich pozwanych I. G. (1) ma (...) lata. Pracuje jako doradca klienta w telekomunikacji, w sieci P., na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem w wysokości (...) zł netto miesięcznie. Dodatkowo pracuje zdalnie, na podstawie umowy zlecenie – za pierwszy miesiąc pracy otrzymała (...) zł, w kolejnym (...) zł netto.

I. G. (1) wraz dziećmi mieszka w Z.. Dom ogrzewany jest na ekogroszek. Obecnie koszt ogrzewania w sezonie grzewczym wynosi ok. 17 tys. zł. Na prąd matka pozwanych przeznacza 300 zł miesięcznie, na wodę 80-100 zł co 2-3 miesiące, na gaz 92 zł co ok. dwa miesiące, na wywóz szamba 400 zł rocznie, na wywóz śmieci 66 zł miesięcznie, na telewizję 60 zł miesięcznie. Na paliwo przeznacza 900-1000 zł miesięcznie, w tym 200-300 zł na dojazdy na zajęcia dodatkowe małoletnich pozwanych. Ubezpieczenie samochodu wynosi 500 zł rocznie, przegląd techniczny 100 zł. Samochód posiadany przez matkę małoletnich jest z 2004r. i wymaga napraw, wymian eksploatacyjnych. Za ubezpieczenie na życie małoletnich I. G. (1) płaci 130-140 zł rocznie. Na odzież dla jednego dziecka przeznacza 3000 zł rocznie, na wyżywienie przeznaczała 600 zł na osobę, obecnie będzie to 900 zł, na lekarstwa i suplementy 70-80 zł na dwoje dzieci, na środki higieny 60 zł na dwoje dzieci, na rozrywkę 60-70 zł na jedno dziecko.

I. G. (1) sprzedała nieruchomość za kwotę 130 tys. zł i spłaciła zobowiązanie wobec brata, od którego pożyczyła środki finansowe na spłatę kredytu zaciągniętego razem z powodem. W ramach darowizny – rozliczenia długów przekazała bratu niecałe 50 tys. zł.

/dowód: zeznania matki mał. pozwanych – k. 111v-112v

zeznania świadka M. L. – k. 99v-100v

potwierdzenia wykonania operacji – k. 67-70

umowa zlecenie – k. 71-72

umowa o pracę k. 73/

Sąd zważył, co następuje

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, zeznań powoda R. G. i matki małoletnich pozwanych – I. G. (1) oraz na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach (...) Sądu Okręgowego w (...).

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, albowiem nie było podstaw do ich podważenia.

Zgodnie z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie, pismach procesowych złożonych w sprawie, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materialnie procesowym.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków S. G., K. N., D. N., M. L., M. K., H. C. i P. D., albowiem były one spójne wewnętrznie, znalazły także potwierdzenie w przedłożonych dokumentach.

Nie tylko świadkowie powołani przez powoda - S. G., K. N., D. N., ale także świadkowie zawnioskowani przez pozwanych – M. L., H. C., P. D. zgodnie potwierdzili, że praca wykonywana przez powoda w gospodarstwie (...) była ciężką pracą fizyczną, wymagającą sprawności fizycznej, zdrowotnej, a sam zaś powód – nie na potrzeby niniejszego postępowania, a jeszcze w okresie zatrudnienia w tym gospodarstwie - uskarżał się na uciążliwość – także ze względów osobistych, zdrowotnych jej wykonywania.

Sąd co do zasady uznał za wiarygodne zeznania powoda oraz matki małoletnich pozwanych w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Były one bowiem rzeczowe, dokładne i logiczne. Sąd miał jednak na uwadze, że

każda ze stron oceniała sytuację w sposób subiektywny i starała się przedstawić ją w sposób jak najbardziej korzystny w kontekście toczącego się procesu.

W sprawie ustalono, że powód jest ojcem małoletnich pozwanych (okoliczność bezsporna). Jego ustawowym obowiązkiem jest zatem współuczestniczenie w kosztach utrzymania dzieci, jeżeli nie są one w stanie utrzymać się samodzielnie.

W przedmiotowym pozwie strona powodowa domaga się obniżenia rat alimentacyjnych zasądzonych przez Sąd Okręgowy w (...) w dniu 19 lutego 2021r. w sprawie (...) na rzecz małoletniej K. G. w kwocie 900 zł miesięcznie i na rzecz małoletniego M. G. w kwocie 800 zł miesięcznie, tj. łącznie 1700 zł miesięcznie. Żądając zatem obniżenia alimentów powód winien był udowodnić fakty, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie, opierając się właśnie o przepisy art. 138 kro w zw. z art. 133 § 1 i art. 135 kro, tj. że obecne możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego zmniejszyły się, albo że usprawiedliwione potrzeby małoletnich pozwanych uległy zmniejszeniu.

W świetle art. 138 kro podstawą zmiany zakresu świadczeń alimentacyjnych jest zmiana stosunków. Zmianie może ulec zakres potrzeb uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego, tym samym zmiana może ulegać wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów.

Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu [por.: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54].

Obniżenie alimentów następuje wówczas, gdy zmniejszeniu uległy potrzeby uprawnionego albo obniżyły się możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

W myśl § 1 art. 135 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy bowiem od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie natomiast z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że: pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Rodzice, w zależności od swych możliwości, są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod

uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Ma to wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego są brane pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji.

Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być zatem oceniane w pierwszej kolejności na podstawie wieku, miejsca pobytu dziecka, jego środowiska oraz całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku, a następnie - w świetle możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że od momentu ostatniego ustalenia wysokości obowiązku alimentacyjnego doszło do istotnej zmiany stosunków, o której mowa w art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Powód procesowo nie wykazał, by zmniejszeniu uległy usprawiedliwione potrzeby małoletnich pozwanych, zdaniem Sądu wykazał natomiast, że obecnie – z powodów zdrowotnych, niezależnych od pozwanego - zmniejszeniu uległy jego możliwości majątkowe i zarobkowe – i głównie ta przesłanka miała wpływ na treść rozstrzygnięcia Sądu. Zdaniem Sądu, istniały zatem podstawy do obniżenia alimentów z kwoty po 900 zł miesięcznie do kwoty po 600 zł miesięcznie na rzecz małoletniej K. G. oraz z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł miesięcznie na rzecz małoletniego M. G., tj. z łącznej kwoty po 1700 zł miesięcznie do łącznej kwoty po 1100 zł miesięcznie. W ocenie Sądu powód wykazał zmniejszenie swoich możliwości zarobkowych i majątkowych w stosunku do osiągniętych w dacie uprawomocnienia się wyroku rozwodowego w sprawie (...) Sądu Okręgowego w (...). W czasie ostatniego ustalania renty alimentacyjnej na dzieci powód pracował w gospodarstwie rolnym w charakterze dojarza z wynagrodzeniem w wysokości ok. (...) zł netto miesięcznie. Praca wykonywana przez powoda była ciężką pracą fizyczną, powód pracował nawet po 12-13 godzin. Jego stan zdrowia już w dacie uprawomocnienia się wyroku rozwodowego był zły, ulegał pogorszeniu, i dbając o swoje zdrowie, nie mając już siły i zdrowia do wykonywania dotychczasowej pracy, kierując się zaleceniem lekarzy, powód zmienił pracę na lżejszą, mniej obciążającą fizycznie. Obecnie pracuje również w gospodarstwie rolnym, lecz przy maszynach rolniczych, w charakterze kierowcy, charakter wykonywanej przez niego pracy jest dużo lżejszy, fizycznie i zdrowotnie mniej obciążający. W związku ze zmianą pracy obniżyły się zarobki powoda – obecnie osiąga on dochód w wysokości ok. (...) zł miesięcznie. Powód wynajmuje mieszkanie w Ł., za które płaci 1000 zł tytułem czynszu najmu i ok. 500 zł tytułem łącznych opłat za wodę, prąd, gaz, na wyżywienie wydaje ok. 400 zł, na leki ok. 200 zł miesięcznie. Powód pomaga właścicielowi mieszkania, od którego je wynajmuje i dzięki temu właściciel obniża mu nieznacznie wysokość czynszu, pracuje na tyle wydajnie, że uzyskuje niewielkie premie uznaniowe od obecnego pracodawcy – trudno więc uznać, by nie dokładała starań o uzyskanie dodatkowych środków na własne utrzymanie i alimentację małoletnich pozwanych.

Ponadto Sąd miał na uwadze, że wynagrodzenie matki małoletniej pozwanej uległo wzrostowi. I. G. (1) pracuje jako doradca klienta w telekomunikacji, w sieci P., na podstawie umowy o pracę, i z tego tytułu otrzymuje (...) zł miesięcznie. Jednakże matka małoletnich pozwanych dodatkowo pracuje zdalnie, na podstawie umowy zlecenie, uzyskuje więc dodatkowe dochody pozwalające na utrzymanie własne i małoletnich pozwanych, jej sytuacja majątkowa i zarobkowa uległa niewielkiej poprawie w stosunku do istniejącej w dacie prawomocności wyroku rozwodowego ustalającego alimenty od R. G. na rzecz małoletnich dzieci stron.

Ustalając kwotę należnych małoletniej pozwanej alimentów Sąd brał pod uwagę, że I. G. (1) w zdecydowanie większym niż powód zakresie czyni osobiste starania o utrzymanie i wychowanie małoletnich K. G. i M. G..

Biorąc pod uwagę możliwości zarobkowe i majątkowe powoda, a także zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletnich, Sąd na mocy art. 138 kro obniżył wysokość alimentów od dnia 4 kwietnia 2022r. orzekając jak w punkcie I sentencji wyroku.

W punkcie II sentencji orzeczenia oddalono powództwo w pozostałym zakresie jako niezasadne. W ocenie Sądu, czyniąc oszczędności w wydatkach na własne utrzymanie, dokładając starań o wykorzystanie swych możliwości

majątkowych i zarobkowych, powoda R. G. stać będzie – bez popadnięcia w niedostatek - na opłacanie alimentów w kwocie obecnie po 600 zł miesięcznie na rzecz małoletniej pozwanej i 500 zł miesięcznie na rzecz małoletniego M. G..

W punkcie III wyroku na mocy art. 100 kpc Sąd nie obciążył R. G. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz małoletnich K. G. i M. G..

W punkcie IV nieuiszczoną częścią kosztów sądowych obciążono Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu.

Rygor natychmiastowej wykonalności został nadany wyrokowi z urzędu na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.